

ශීර්ෂය 209 - ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශය, එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශවලින් සමන්විත 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 11 (1) වගන්තිය ප්‍රකාරව ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් ඇතුළත් සම්පිණ්ඩන වාර්තාව 2019 මැයි 31 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. විගණන පනතේ 11(2) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවට අදාළ වාර්ෂික විස්තරාත්මක කළමනාකරණ විගණන වාර්තාව 2019 ජූනි 11 දින ගණන්දීමේ නිලධාරී වෙත නිකුත් කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10 වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය කාර්ය සාධනය හා මුදල් ප්‍රවාහය පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්ම වලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් මාගේ වගකීම, විගණකගේ වගකීම යන වගන්තියේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබා ගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ හා ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම

පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ මූලධර්මවලට අනුකූලව හා 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ සඳහන් විධිවිධානවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කෙරෙන පරිදි මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ වගකීම වේ.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වා ගෙන යා යුතුය.

ජාතික විගණන පනතේ 38(1)(ඇ) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ

නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනයක් සිදු කර ඒ අනුව පද්ධතිය ඵලදායී ලෙස කරගෙන යාමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය පිළිබඳ විගණකගේ වගකීම

සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා හා වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකාධිපති වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැම විටම ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශයන්ගෙන් තොර බවට තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක අවප්‍රකාශනයන් ඇති විය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කර ගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ආර්ථික තීරණ ගැනීමේදී ඒ පිළිබඳව සැලැකිලිමත් විය යුතුය.

වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. මා විසින්

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා සහ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නා වූ අවදානම් මඟ හරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්සන්ධානය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මහභරීම, හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.
- සමස්ථයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමේදී, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව,

මාගේ විගණනයෙන් හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම් ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුණු පිළිබඳව ගණන්දීමේ නිලධාරී දැනුවත් කරන ලදී.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 6(ඇ) වගන්තිය ප්‍රකාරව පහත සඳහන් කරුණු මා ප්‍රකාශ කරමි.

- (අ) ඉකුත් වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේ අවභ්‍යතාවයක් නොතිබුණු බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූපී වන බව ප්‍රකාශ කළ නොහැකි විය.
- (ආ) ජාතික ලේඛනාරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙළ කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොතිබුණු බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

1.6.1 මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
(අ) 2017 වර්ෂයේ විසර්ජන ගිණුමේ මූල්‍ය නොවන වත්කම් සංවලන වාර්තාවේ 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට ශේෂය රු.676,320,773 ක් ලෙස සටහන් වුවත් 2018 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ආරම්භක ශේෂය රු.182,384,967 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව රු.493,935,806 ක මූල්‍ය නොවන වත්කම් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.	මූල්‍ය නොවන වත්කම්වල වටිනාකම නිවැරදිව දැක්විය යුතු වීම.	විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.
(ආ) දෙපාර්තමේන්තුවේ නව ගොඩනැගිල්ල, පැරණි ගොඩනැගිල්ල, මහනුවර පිහිටි ගොඩනැගිල්ල, පැරණි ආපන ශාලා ගොඩනැගිල්ල, මධ්‍යම වායු සමීකරණ පද්ධතිය හා එය ස්ථාපනය කර ඇති ගොඩනැගිල්ලේ වටිනාකම තක්සේරු කර ගිණුම් ගතකර නොතිබුණි.	සියලුම වත්කම්වල වටිනාකම තක්සේරු කර තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ දැක්විය යුතු වීම.	විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

1.6.2 ලේඛන හා පොත්පත් පවත්වා නොතිබීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පහත දැක්වෙන ලේඛන පවත්වා නොතිබුණු අතර, ඇතැම් ලේඛන විධිමත්ව හා යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණු බව නියැදි විගණන පරීක්ෂණවලදී නිරීක්ෂණය විය.

ලේඛන වර්ගය	අදාළ රෙගුලාසිය	නිරීක්ෂණ	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
(i) ඇප ලේඛනය	මු.රෙ.891(I)	පවත්වා නොතිබුණි.	මු.රෙ.891(1) ප්‍රකාරව ඇප ලේඛනය පවත්වා ගත යුතු වීම.	විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.
(ii) විදුලි උපකරණ පිළිබඳ ලේඛනය	මු.රෙ. 454(2)	- එම -	මු.රෙ.454 (2) ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වීම.	- එම -
(iii) ප්‍රසම්පාදන කමිටුවේ සහ තාක්ෂණ ඇගයීම කමිටුවල පැමිණීමේ ලේඛනය	රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.11.2	- එම -	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වීම.	- එම -
(iv) පරිගණක උපාංග හා මෘදුකාංග පිළිබඳ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයි.ඒ.අයි/2002/2 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය	- එම -	චක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වීම.	- එම -
(v) ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය	1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය	පවත්වා නොතිබුණි.	චක්‍රලේඛ උපදෙස් ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වීම.	- එම -

(ආ) මු.රෙ.447 අනුව වැය ලෙජරය යාවත්කාලීන කර පවත්වාගෙන නොතිබුණු අතර වැය ලෙජරයේ වැය විෂයයන් 9 ක ඉතිරිය ලෙස රු.834,110 ක් දක්වා තිබුණද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල රු.3,480,296 ක් දක්වා තිබුණි.ඒ අනුව රු.2,646,186 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

මු.රෙ.447 ප්‍රකාරව වැය ලෙජරය විධිමත්ව හා නිවැරදිව පවත්වා ගත යුතු වීම. - එම -

1.6.3 විගණනය සඳහා සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
ආපන ශාලාවේ වහලයේ අලුත්වැඩියාවන්ට අදාළ මැනුම් සහ ඊට අදාළ රේටයන් ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් රු.7,905,428 ක ගෙවීම් සනාථ කර ගැනීමට නොහැකි විය.	මු.රෙ.237 (අ) (i) හා කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම ප්‍රකාරව සතුටුදායක ලෙස වැඩ නිමකර ඇති බවට සහතික ඉදිරිපත් කළ යුතු වීම.	විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

1.6.4 සීමා ඉක්මවීම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
ලැබීමිවල අවම සීමාව රු.මිලියන 4 සිට රු.මිලියන 3.4 දක්වා සංශෝධනය කර තිබුණද භාණ්ඩාගාර පරිගණක මුද්‍රිත වාර්තාවේ මෙම සංශෝධනය දක්වා නොතිබුණි.	භාණ්ඩාගාරය සමඟ මනා සම්බන්ධීකරණයකින් කටයුතු කළ යුතු වීම.	විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

1.6.5 බැරකම් හා බැඳීම්වලට එළඹීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
(අ) 2018 දෙසැම්බර් 28 දින රු.992,230,064 කට දෙපාර්තමේන්තුවේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ල ප්‍රතිසංස්කරණය කර මධ්‍ය වායු සමන ගිනි නිවන සහ උසස් ආරක්ෂක පද්ධතියක්	ගිවිසුම්ගත බැඳීම්වල මුළු පිරිවැය ගිණුම්වල අනාවරණය කළ යුතු වීම.	විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

ස්ථාපනය කිරීම සඳහා පෞද්ගලික සමාගමකට පවරා තිබුණි. මෙම වටිනාකමින් ගිවිසුම් ගත බැඳීම් ලෙස රු.186,200,360 ක් පමණක් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර තිබුණු අතර රු.806,029,704 ක් අනාවරණය කර නොතිබුණි.

(ආ) 2017 වර්ෂයේ බැරකමක් ලෙස දක්වා තිබුණු පෞද්ගලික සමාගමකට ගෙවිය යුතු වූ රු.මිලියන 65 ක් 2018 වර්ෂයේදී ගෙවා නොතිබුණි. මෙම මුදලෙන් අයකර ගත යුතු වූ ප්‍රමාද ගාස්තුව වූ රු.මිලියන 16.5 ක් අඩුකර නොතිබුණු අතර ගෙවිය යුතු රු.මිලියන 48.5 ක් සඳහා බැරකමක් හෝ ඇස්තමේන්තු ප්‍රතිපාදන හෝ සලසා නොතිබුණි.

බැරකම් පියවීම සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ගත යුතු අතර එම බැරකම් පියවීමේදී ප්‍රමාද ගාස්තු අයකර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.

ඇස්තමේන්තු ප්‍රතිපාදන සලසා ගැනීම සඳහා 2018 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට මෙම ගෙවීම සඳහා බිල්පත් ඉදිරිපත් වී නොතිබුණි.

1.6.6 ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් සිදු කළ යුතු සහතිකවීම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

නිර්දේශය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

දෙපාර්තමේන්තුවේ මූල්‍ය පාලනය සඳහා සඵලදායී අභ්‍යන්තර පාලන පද්ධතියක් සකස් කර පවත්වා ගෙන යනු ලබන බවට ගණන්දීමේ නිලධාරී සහතික විය යුතු අතර එම පද්ධතියේ සඵලදායීතාවය පිළිබඳව කලින් කල සමාලෝචනය සිදු කර ඒ අනුව පද්ධති ඵලදායී ලෙස කර ගෙන යෑමට අවශ්‍ය වෙනස්කම් සිදු කරනු ලැබිය යුතු බවත්, එම සමාලෝචනයන් ලිඛිතව සිදු කර එහි පිටපතක් විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුව තිබුණත්, එවැනි සමාලෝචනයන් සිදු කළ බවට ප්‍රකාශ විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 38 වගන්තියේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වීම.

විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

1.6.7 බදු අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
<p>පරිගණක 17 ක් මිලදී ගැනීම සඳහා රු.3,778,675 ක් ගෙවීමට 2018 දෙසැම්බර් 31 දින බැඳීමක් ඇති කර ගෙන තිබුණ ද ඊට අදාළ ගෙවීම් වවුචරයේ රු.138,975 ක එකතු කළ අගය මත බදු දක්වා නොතිබුණි. මීට අදාළ ගෙවීම් 2019 වර්ෂයේදී නිම කර තිබුණි.</p>	<p>එකතුකළ අගය මත බදු මුදල් වවුචරයේ මුහුණතේ දැක්විය යුතු අතර ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 5.4.11 මාර්ගෝපදේශය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු වීම.</p>	<p>එකතුකළ අගය මත බදු සඳහා වන රු. 138,975 ක් ගෙවා ඇති නමුත් එය මිලදී ගත් පරිඝණකයේ එක් කොටසකට පමණක් අදාළ වන බැවින් වැය පනේහි වෙනමම දක්වා නැත.</p>

1.6.8 තැන්පතු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
<p>2018 වර්ෂයේ තැන්පතු ගෙවීම් ලෙස රු.1,556,497 ක් මූල්‍ය කාර්යසාධන ප්‍රකාශනයේ දක්වා තිබුණ ද තැන්පතු ගිණුමේ ගෙවීම් රු.2,329,327 ක් විය.ඒ අනුව රු.772,830 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>තැන්පතු ගිණුම් හා මූල්‍ය කාර්යසාධන වාර්තාවේ වෙනස්කම් විමර්ශනය කර නිරවුල් කළ යුතු වීම.</p>	<p>විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.</p>

2 මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 වියදම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
(අ) වැඩසටහන් 01 යටතේ ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් රු.මිලියන 45 ක් වෙන්කර තිබුණද එයින් සියයට 80.5 ක් පමණ ඉතිරි වී තිබුණි.	මු.රෙ.50 ප්‍රකාරව ඇස්තමේන්තු පිළියෙළ කළ යුතු වීම.	විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි. අක් මුදල් නොලැබීම මත මෙම ඉතිරි වීම් සිදුවිය.
(ආ) වැඩසටහන් 02 යටතේ ගොඩනැගිලි සහ ඉදිකිරීම් වෙනුවෙන් රු.මිලියන 150 ක් වෙන්කර තිබුණද එයින් සියයට 99.97 ක් පමණ ඉතිරි වී තිබුණි.	- එම -	- එම -

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 අපේක්ෂිත නිමවුම් මට්ටම ලබා නොගැනීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරුණු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	නිර්දේශය	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම
(අ) 2018 වර්ෂය තුළ ජාතික පුස්තකාලයේ ලියාපදිංචි කර ඇති අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිගත පොත් අංකය (ISBN) ලබා ගත් සංඛ්‍යාව 10,058 ක් වුවත් දෙපාර්තමේන්තුවේ සංරක්ෂණය සඳහා ලැබී තිබුණු පොත් සංඛ්‍යාව 227 ක් විය. ඒ අනුව මුද්‍රණය වූ පොත් ප්‍රමාණයෙන් සියයට 2 ක් පමණ වූ බැවින් පොත් මුද්‍රණකරුවන් අධීක්ෂණය ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.	දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලික අරමුණක් වන පොත් සංරක්ෂණය සඳහා පොත් ගෙන්වා ගැනීමට මුද්‍රණකරුවන් අධීක්ෂණය කිරීමේ වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කළ යුතුවීම.	ජාතික පුස්තකාලයේ නිකුත් කරන අන්තර්ජාතික ප්‍රමිතිගත පොත් අංකය (ISBN) හා මෙම දෙපාර්තමේන්තුවේ සංරක්ෂණය සඳහා ලබා දී ඇති පොත් සංඛ්‍යාව සැසඳීම තාත්වික නොවේ. මුද්‍රණාල අධීක්ෂණය සඳහා එක් නිලධාරියෙකු පමණක් සිටීම ප්‍රමාණවත් නොවන බව පිළිගන්නා අතර කඩිනමින් බදවාගැනීම් සිදු කිරීමට අපේක්ෂිතය.
(ආ) දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි	ලියාපදිංචි	මුද්‍රණාල පුරප්පාඩු සඳහා කඩිනමින්

මුද්‍රණාල 2,515 ක් ඇති මුත් එම මුද්‍රණාල අධිකෂණයට එක් නිලධාරියෙකු පමණක් යොදවා තිබුණි.

අධිකෂණය සඳහා ප්‍රමාණවත් නිලධාරීන් පත් කළ යුතු වීම.

බදවාගැනීම් සිදු කිරීමට අපේක්ෂා කරමි.

(ඇ) සිතියම් අංකිතකරණ යන්ත්‍රය මඟින් 2016 වර්ෂය අවසාන වන විට සිතියම් 1,700 ක් පමණ අංකිත කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණද, 2019 අප්‍රේල් 30 දින වන විට අංකිතකරණය සම්පූර්ණ වූ සිතියම් සංඛ්‍යාව 232 ක් විය. එනම් සියයට 13.6 ක් විය.

සිතියම් අංකිතකරණ කටයුතු කඩිනමින් නිම කිරීම සඳහා සැලැස්මක් පිළියෙළ කළ යුතු වීම.

සියයට 34 පමණ සිතියම් අංකිතකරණය කර ඇත. තත්ත්ව පරීක්ෂාව සිදුකර අවසන් සිතියම් ප්‍රමාණය ප්‍රතිශතයක් ලෙස සියයට 13.6 වේ.

3.2 ප්‍රසම්පාදනයන්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණයන් කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

නිර්දේශය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

(අ) 2017 වර්ෂයේදී පිළියෙල කර තිබූ ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට අනුව රු.මිලියන 2.5 ක් " ලේඛන තැන්පතු පෙට්ටි මිලදී ගැනීම." වෙනුවෙන් වෙන්කර තිබුණි. වෙන්කර තිබූ මුදලට තැන්පතු පෙට්ටි 10,000 මිලදී ගැනීමට අපේක්ෂා කර තිබූ බැවින් එක් තැන්පතු පෙට්ටියකට රු.250 ක් වන සේ ප්‍රතිපාදන වෙන්කර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i) ලේඛන සංරක්ෂණයේදී තිබිය යුතු සාර්ථකම PH අගය 7.5 ක් වුවත් සංරක්ෂණයේදී ඉතා වැදගත් වන එම නිර්ණායක අවශ්‍යතාවය පිරිවිතරවලට ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

තැන්පතු පෙට්ටි සඳහා මිල ගණන් කැඳවීමේදී ඒවායේ අපේක්ෂිත ගුණාත්මක තත්ත්වයන් පිරිවිතරයන්හි දැක්විය යුතු වීම.

මෙම ප්‍රසම්පාදනය සාමාන්‍ය ලේඛන තැන්පතු පෙට්ටි සඳහා වූ අතර 2017 වර්ෂයේ පැවති ප්‍රතිපාදන මත අමිල රහිත ලේඛන තැන්පතු පෙට්ටි මිලදී ගැනීම සඳහා දෙපාර්තමේන්තුව යොමුවී නොතිබුණි. සාමාන්‍ය ලේඛන තැන්පතු පෙට්ටි මිලදී ගැනීමේදී PH අගය පිරිවිතර සඳහා ඇතුළත් කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් නොවූණි. ගිවිසුමකට එළඹ තැනිමුත් මිල ගණන් කැඳවීමේ උපදෙස් අනුව ප්‍රමාද ගාස්තු අය කර ගනීමේ හැකියාවක් පවතී.

(ii) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය 7.12.4 මාර්ගෝපදේශය අනුව තෝරාගත් සැපයුම්කරු සමඟ

නියමිත වේලාවට සැපයුම් නොකරන සැපයුම්කරුවන් සඳහා ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ප්‍රමාද ගාස්තු අයකළ යුතු

ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණු බැවින් ප්‍රමාද ගාස්තු අයකර ගැනීමට නොහැකි වී තිබුණි.

(iii) වෙන්කර තිබූ මුදලට තැන්පතු පෙට්ටි 10,000 ක් එකක් රු.250 බැගින් මිලදී ගැනීමට ඇස්තමේන්තු කර තිබුණද එක් තැන්පතු පෙට්ටියක් රු.490 කට මිලදී ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව ඇස්තමේන්තු මිලට වඩා සියයට 96 ක ඉහළ මිලකට තැන්පතු පෙට්ටි 5,000 ක් පමණක් මිලදී ගැනීමට කටයුතු කර තිබුණු බැවින් ඇස්තමේන්තු මිල තාත්වික නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

වීම.

ඇස්තමේන්තු තාත්විකව පිළියෙළ කළ යුතු වීම.

විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

(ආ) දෙපාර්තමේන්තුවේ නව ගොඩනැගිල්ලේ මධ්‍යම වායු සමීකරණ පද්ධතිය නඩත්තු කිරීම සඳහා වූ සේවා ගිවිසුම අනුව රු.1,077,234 ක් වැයකර තිබුණි. මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i) විසුමේ 4.1 කොන්දේසිය අනුව මාසිකව නඩත්තු හා සේවා කටයුතු සඳහා රු.652,226 ක් වෙන්කර තිබුණු නමුත් මෙම කටයුතු නිසි පරිදි සිදු කර නොතිබුණි.

මාසික නඩත්තු සේවාවන් ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ඉටු කර ගැනීමට වැඩ පිළිවෙළක් සකස් කළ යුතු වීම.

- එම -

(ii) ගිවිසුමේ 2.1 කොන්දේසිය අනුව රසායන ද්‍රව්‍ය සැපයීම අදාළ ආයතනය මඟින් සිදු කළ යුතු වුවත් ඊට අනුකූල නොවී වෙනත් ආයතනයකින් රසායන ද්‍රව්‍ය සැපයීම සිදු කර තිබුණි. තවද ගිවිසුමේ 2.4 කොන්දේසිය අනුව මෙම රසායනික ද්‍රව්‍ය උසස් තත්ත්වයෙන් හා ප්‍රමිතියෙන් යුක්ත බවට තහවුරුවක් ලබා ගෙන නොතිබුණි.

රසායනික ද්‍රව්‍ය සැපයීම සේවා ගිවිසුම්ගත ආයතනයට නොවන වෙනත් ආයතනයකින් ලබා ගැනීම නිසා එම රසායනික ද්‍රව්‍යවල උසස් තත්ත්වයෙන් ප්‍රමිතියෙන් යුක්ත බවට ගිවිසුම්ගත ආයතනයෙන් සහතිකයක් ලබා ගත යුතු වීම.

- එම -

(iii) සිසිලන පද්ධතියේ යන්ත්‍ර 3න් එකක් පමණක් සෑම විටම ක්‍රියාත්මකව පවතින නමුත්

සිසිලන පද්ධතියේ අවම වශයෙන් එක් යන්ත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක වන බවට වැඩ

- එම -

එක් යන්ත්‍රයක් ක්‍රියා විරහිත වූ අවස්ථාවක ස්වකීයව අනෙක් යන්ත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක වීම සිදු නොවීම නිසා දින කිහිපයක් සිසිලනය නොමැතිව පැවතීමේ ඉඩකඩ වැඩි බව නිරීක්ෂණය විය.

පිළිවෙලක් සකස් කළ යුතු වීම.

3.3 වත්කම් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

නිර්දේශය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් මහනුවර පිහිටි ඉඩම් පවරා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

මු.රෙ.53 ප්‍රකාරව ඉඩම් හා ගොඩනැගිලි අත්පත්කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම.

විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

4. තිරසාර සංවර්ධනය

4.1 තිරසර සංවර්ධන අරමුණු ලඟා කර ගැනීම

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

නිර්දේශය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

තිරසාර සංවර්ධනය පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වසර 2030 “න්‍යාය පත්‍රය” ප්‍රකාරව දෙපාර්තමේන්තුව විසින් තම විෂය පථය යටතට ගැනෙන කාර්යයන් සම්බන්ධයෙන් තිරසර සංවර්ධන ඉලක්කයන්හි ලඟාවීම මැන බැලීම සඳහා නිවැරදි දත්ත පදනමක් ඇති කර ගැනීමට අපොහොසත් වී තිබුණු අතර වෙනත් රාජ්‍ය ආයතන සමඟ සම්බන්ධ වී කටයුතු කළ බවට තොරතුරු ඉදිරිපත් නොවීය.

තිරසාර ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීම සඳහා නිවැරදි දත්ත පදනමක් ඇති කර ගැනීමටත් එම අරමුණු ලඟා කර ගැනීම සඳහා ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට රාජ්‍ය ආයතන සමඟ සම්බන්ධ වී කටයුතු කළ යුතු වීම.

විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.

5. යහපාලනය

5.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	නිර්දේශය -----	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම -----
<p>ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ මු.රෙ.133 විධිවිධාන පරිදි දෙපාර්තමේන්තුවේ අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු සඳහා ගණන්දීමේ නිලධාරියා විසින් අභ්‍යන්තර විගණකයෙකු 2018 ඔක්තෝබර් මාසයේදී පත් කර තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් අභ්‍යන්තර විගණන කටයුතු ප්‍රමාණාත්මකව හා කාර්යක්ෂමව ක්‍රියාත්මක වී නොතිබුණි.</p>	<p>මුදල් රෙගුලාසි ප්‍රකාරව අභ්‍යන්තර විගණනය කළ යුතු වීම.</p>	<p>විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි. මේ වන විට අභ්‍යන්තර විගණන අංශයක් ස්ථාපිත කර ඇත.</p>

5.2 විගණන හා කළමනාකරණ කමිටුව

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය -----	නිර්දේශය -----	ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම -----
<p>2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීඊඩී/12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 7.4.1 ඡේදය ප්‍රකාරව, විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවා නොතිබුණි.</p>	<p>විගණන හා කළමනාකරණ කමිටු පිහිටුවීමට කඩිනමින් පියවර ගත යුතු වීම.</p>	<p>විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.</p>

6. මානව සම්පත් කළමනාකරණය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය කරනු ලැබේ.

විගණන නිරීක්ෂණය

නිර්දේශය

ගණන්දීමේ නිලධාරීගේ අදහස් දැක්වීම

අනුමත සේවක සංඛ්‍යාවෙන් 172 ක පුරප්පාඩු පැවතුණු අතර මෙම පුරප්පාඩු පිරවීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග කළමනාකරීත්වය විසින් ගෙන නොතිබුණි.

පුරප්පාඩු වූ සේවකයන් බඳවාගෙන ආයතනයේ කටයුතු කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව කළ යුතු වීම.

විගණන නිරීක්ෂණ හා එකඟ වෙමි.